

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 145. Quomodo in peccatis contra 6. & 9. praeceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

tantum quasi favetur, erunt unius speciei desiderare proximo paupertatem, infamiam, mortem, & satisfiet dicendo, ter desideravi proximo grave malum aut gavissus sum de malo gravi proximi, quia cum sistatur in voluntate inefficaci, nec lædatur aut optetur lædi jus particulare, erit tantum contra charitatem in genere, quam non debemus velle malum proximo, *Lugo d. 16. n. 259. Dicast. n. 498. & alii contra Molin. Suar. Sylv. Cón. & alios.*

1020

§. 6. *Tamb. n. 11.* putat ejusdem speciei esse delectari de magno malo proximi & habere displicentiam de magno bono illius, quia unum in alio imbibitur, hinc dicit sufficere, si dicat, bis circa bona vel mala proximi graviter læsi charitatem per malam voluntatem: sed facilius & clarius erit, si dicat, semel gavissus sum de malo & semel dolui de bono magno proximi.

Q. 145. Quomodo distinguenda sit species in peccatis contra sextum & nonum præceptum. R. Quam necessarium est de his multa speculativè scire, tam periculosum est discere vel docere: do quantum sufficet, ut opus non sit in aliis libris majores sordes scrutari. Et quia opus est scire, quid voces significant. *Lector*, inquit *Gerson p. 2. Num. 33. lit. A. obscenitatem materie ac verborum excusatam habeat: Præparet se*, inquit idem *Num. 38. litt. A. audire castè id, quod pro castitatis cognitione necessitas cogit aperire: omnia munda munda.*

1022

§. 1. Interna tantum delectatio sive complacentia in objecto turpi, dicitur morosa delectatio turpis. Voluntas faciendi aliquid turpe, dicitur desiderium turpe. Excitatio partium pudendarum aut spirituum genitalium circa

illas,

illas, dicitur motus, commotio, delectatio venerea. Tactus, oscula, aspectus, lectio, locutio de rebus turpibus, si fiant propter delectationem veneream, etiam dicuntur venerea. Effusio seminis extra vas naturale dicitur pollutio sive molities. Effusio seminis necdum perfecti dicitur destillatio. Si coëat solutus cum soluta, est fornicatio, si cum alieno conjugē, est adulterium: si cum persona sacra, est sacrilegium; si cum consanguinea vel affine in gradu dirimente Matrimonium, est incestus; si cum virgine invita, est stuprum; si cum virgine vi abducta, est raptus. Si coëat mas cum mare, vel foemina cum foemina, est sodomia perfecta; si mas cum foemina in vase non naturali, est sodomia imperfecta; si homo cum bestia, est bestialitas, ad quam reducitur coitus hominis cum dæmone humanam formam assumente: singula autem ista peccata sunt de se mortalia & ab invicem specie distinguuntur, uti jam magis declarabo.

1023 §. 2. Delectationes morosæ turpes tum distinguuntur specie, quando versantur circa objecta turpia notabiliter diversa in genere moris, quia specificantur ab objectis, secundum dicta l. 5. n. 128. Hinc si delectatio sumatur de aliqua etiam circumstantia ut tali, contrahit ejus malitiam, v. g. si quis purè morosè delectetur de copula cum sorore, in quantum soror est, contrahit malitiam incestus, nec satisfacit dicendo, delectatus sum copulâ cum aliqua, sed addere debet cum sorore, uti communissimè omnes cum *Arr. De pecc. d. 47. nu. 23. & Rhod. De pec. d. 1. q. 3. f. 3. §. 4.* Ratio est, quia singulæ illæ delectationes formaliter respiciunt delectabiles diversas, à quibus specificantur.

Rarò

Rarò tamen fit, ut ejusmodi circumstantiæ refundant distinctam malitiam, cum specialem delectabilitatem vix habeant.

§. 3. Si delectatio morosa materialiter tantum feratur in talem circumstantiam tenentem se ex parte objecti, quæ ideo non sit expressè vel directè volita, v. g. si quis delectetur copulâ, cogitando ac si peccaret, aut quomodo peccaverit cum Religiosa aut cum conjugata, ita tamen ut nec desideret copulam, nec delectetur illâ prout est cum Religiosa aut conjugata, multi adhuc cum *Sanch.* in Decal. l. 1. c. 2. n. 12. *Lessio* l. 4. c. 3. n. 123. *Lug.* d. 16. à n. 363. *Bonac.* De Matr. q. 5. p. 8. n. 19. dicunt refundi malitiam specialem illius circumstantiæ, quæ est persona sacra vel conjugata, ideoque hoc esse exprimendum in confessione, uti sententias referunt *Arr.* à n. 25. & *Dian.* p. 1. t. 7. R. 48. sed sententia negans est practicè probabilis, quam defendunt *Angel.* *Pesant.* *Vasq.* *Sa.* *Regin.* *Fill.* *Bonac.* *Côn.* *Salas.* *Sayr.* *Hurt.* *Castrop.* t. 2. d. 2. p. 10. §. 4. *Tann.* De pecc. d. 4. q. 8. à n. 148. *Rhodes* supra *Aversa* q. 10. s. 9. §. *Quia.* *Oviedo* De pecc. contr. 4. n. 57. *Dicast.* d. 9. à n. 11. *Carden.* in 1. crisi d. 44. n. 47. *Herinx* De pec. d. 7. n. 33. *Moya* t. 3. d. 3. n. 70. *Sporer* nu. 405. & valde probabilem fatetur *Less.* cum *Bonac.* Ratio est, quia cum delectatio sit actus inefficax, non tendit in tale objectum prout à parte rei poneretur, sed tendit in illud, prout est delectans, circumstantia autem Religiosi statûs vel conjugii alieni non habet delectabilitatem veneream, adeoque voluntas affectivè præscindit à tali circumstantia, id est, affectus voluntatis non movetur à tali circumstantia, imò per illam potius averteretur

tur à copula, unde universaliter loquendo circa peccata, quæ malitiam habent ratione delectationis, quando quis nudè delectatur aliquo objecto, contrahit malitiam illius tantum circumstantiæ, quâ affectus movetur. *Nec obstat*, quòd ille, qui delectaretur copulâ cum aliqua in cœlo Sancta, contraheret malitiam irreligionis, nam disparitas est, quòd religio videatur postulare etiam mentalem reverentiam erga Sanctos in cœlo, non item erga viatores.

1025. *Obji.* Si ideo non contrahatur malitia adulterii, quia non delectatur formaliter de adulterio seu injuria conjugis, ergo qui delectatur voluptate, quæ est in fornicatione, non ideo contrahet malitiam fornicationis, quia delectatur voluptate, quæ abstrahit à licita & illicita, cum ipse posset esse in statu Matrimonii, & tum ipsi licita esset voluptas copulæ. R. n. consequens disparitas est, quia voluptas illa, cum de se excitet spiritus generationi deservientes, semper opponitur castitati, nisi in subjecto illam quærente præsupponatur jus ad actum generationis, quale jus nemo habet, nisi actu sit conjugatus: unde quamvis tale objectum, nempe copula secundum se, sit indifferens, tamen cum semper obijciatur homini vel soluto vel conjugato, nunquam exercitè est indifferens, sed vel est repugnans vel non repugnans isti subjecto.

1026. §. 4. Si quis tantum morosè delectârit se, semel pollutione, semel fornicatione, semel sodomiâ ut talibus, non satisfacit dicendo, ter delectavi me in objecto turpi, sed addere debet species infimas, semel in pollutione, semel in fornicatione &c. quia hi actus formaliter respiciunt

diunt objecta & delectabiles diversas, ergo
 ab illis desumitur diversa species moralis, & in
 hoc conveniunt omnes. Major difficultas est,
 si delectantur se illis objectis, non ut talibus, sed
 secundum se, & in hoc casu adhuc has delecta-
 tiones distinguere specie, ideoque esse in confes-
 sione explicandas, dicunt cum communi &
 probabiliori *Vasq.* De pecc. d. 112. n. 5. *Less.* n.
 122. *Castrop.* n. 4. *Ovied.* n. 54. *Dicast.* n. 624.
Carden. n. 36. *Herinx* n. 32. quia hæ delectatio-
 nes adhuc pro objecto habent delectabiles
 intramateriam luxuriæ specie morali diversas,
 non aliter ac delectationes de furto & vindicta
 intramateriam justitiæ, sive dicas illas delecta-
 biles esse objecta formalia sive materialia
 tantum, ergo specie distinguuntur. Rationem
 aliam dat *Dicast.*, quia delectatio de pollutione
 est inchoata pollutio, de fornicatione est in-
 choata fornicatio, de sodomia est inchoata so-
 domia, ergo specie distinguuntur, *quidquid di-*
cant aliqui recentiores, inquit, non digni, qui audi-
antur. E contra tamen *Berteau* in Regula pruden-
 tis & pii Confessarii p. 1. t. 2. c. 7. fatetur aliquos
 dicere morosas delectationes non distinguere spe-
 cie. Et idem docuerat Recentior apud *Moyam*
 t. 3. d. 3. n. 81., item Auctor opusc. 64. apud
S. Th., quem secutus fuerat *Sa*, sed correctus est
 à Magistro S. Palatii, hinc sententiam illam vo-
 cat omnino improbabilem *Moya* n. 83. His
 non obstantibus *Berteau* p. 2. De sexto præc.
 Decal. pu. 1., docet probabilius esse delectatio-
 nes morosas esse ejusdem speciei, quia sunt
 actus voluntatis inefficaces, qui desumunt ma-
 litiam, non ab objecto, sed à motivo, quod est
 affectio carnalis procedens à vitio luxuriæ &
 oppo-

opposito soli virtuti castitatis. Docet etiam *Arr.* n. 28., quem sequuntur aliqui recentiores, delectationes ejusmodi venereas saltem sensitivas non distingui specie, quia omnes inde sumunt malitiam, quod ferantur in delectabilitatem veneream ortam ex motu seminis vel mollium spirituum valde proportionatorum organo-ctus, ergo cum hæc delectabilitas sit eadem, si-ve proveniat ex hoc si-ve ex illo objecto cogitato, hæc objecta non videntur moraliter differre in esse objecti in ordine ad diversificandas illas delectationes, sed sicuti voluntas delectando se in copula cum Religiosâ communiter præscindit affectivè à statu personæ Religiosæ, quia affectus specialiter non movetur per illam circumstantiam religiosi statûs, ita voluntas consentiens in delectationem sensitivam ortam ex cogitatione, v. g. de pollutione, præscindit affectivè à tali emissionem seminis, quia tantum movetur illo objecto ut causativo commotionum turpium, quæ eodem modo delectant, etiam si causentur ex cogitatione de fornicatione vel sodomia. *Nec obstat*, quod delectationes turpes merè spirituales circa illa objecta specie differant, nam hæc videntur tendere in illa objecta ut talia, cum aliter non habeant, per quod delectent, non ita sensitivæ, quæ omnes delectant per similes commotiones venereas. Et sententia sic explicata videtur esse aliquo modo probabilis.

1027. §. 5. Ex circumstantia voti tenentis se ex parte subjecti peccantis refunditur in delectationem etiam morosam specialis malitia contra fidem Deo datam, quia specialiter se obligavit ad vitandas etiam internas illas delectationes,

iones, vovit enim castitatem, non tantum corporis sed etiam mentis, hinc si religiosus morose delectatus sit objecto turpi, tenetur suum statum aperire. **E** contra circumstantia consanguinitatis, quamvis etiam partialiter se teneat ex parte subjecti, non refundit malitiam in certum in delectationem morosam, quia secundum dicta n. 1024. voluntas præscindit affectivè à consanguinitate, neque ex alio capite colligi potest, quod talis delectatio simplex sit specialiter contra reverentiam conjunctis debitam, *Less. Oviedo, & alii.*

§. 6. Qui habuit turpem delectationem internam, cum qua est orta commotio spirituum genitalium vel delectatio sensitiva, dummodo abfuerit tactus & periculum pollutionis, satisfacit confitendo delectationem internam, quia cum illa commotio spirituum & delectatio externa sensus semper comitentur, satis intelliguntur explicatâ delectatione internâ. **E** contra si sequatur tactus, pollutio aut alius actus externus, hoc debet exprimi, quia cum hæc possint non sequi, non intelliguntur explicato solo actu interno, *Carden. n. 118.*

§. 7. Qui commotionem spirituum assumit tanquam medium ad pollutionem habendam, si pollutio non sequatur, tenetur exprimere in confessione se per commotiones intendisse pollutionem, quia tales commotiones ab illo fine habent novam malitiam, quam ex se non habent, cum per se non sint in specie pollutionis sed potius fornicationis, in quantum ex natura sua ordinantur ad copulam & non ad pollutionem. Similiter qui tales commotiones virtualiter refert ad pollutionem, tenetur hoc in con-

confessione addere, tum autem censetur virtualiter eò referre, si eas intendat habens pro motivo delectabilitatem pollutionis, aut in eis prævidens periculum pollutionis.

1030. §. 8. Qui sine ullo desiderio personam venereè aspicit, non tenerur dicere, qualis persona fuerit: si tamen invitam vel etiam volentem tangeret, vel oscularetur, conditio personæ esset declaranda, quia actio consummaretur externè contra jus vel conditionem talis personæ.

1031. §. 9. Qui sine desiderio venereè attigit puellam, secundum *Dianam* p. 3. t. 4. R. 225. satisfacit dicendo se toties attigisse turpiter, nihil dicendo de partibus, in quibus attigit: Alii probabiliter dicunt exprimendum, si partem turpem attigerit.

1032. §. 10. Desideria turpiter aspiciendi, tangendi, osculandi, fornicandi, distinguuntur specie non tantum à morosa delectatione de illis objectis, sed etiam singula ab invicem, quia tendunt in ista objecta prout à parte rei ponerentur, si autem à parte rei ponerentur, distinguerentur specie, uti pater: hinc qui semel delectatus est cogitatione de copula, & semel desideravit copulam, non satisfacit dicendo, bis habui turpem cogitationem, sed dicere debet, semel delectatus sum copulâ, & semel desideravi. Similiter qui semel desideravit aspicere, semel osculari, semel tangere, semel fornicari, non satisfacit dicendo quater desideravi aliquid turpe facere sed tenerur ea objecta exprimere, etiam si desiderâssent tantum sub conditione, si auderet aut si liceret, tum quia talis conditio non removet intrinsicam malitiam objectivâ, tum etiam quia licet consensus sit conditionatus respectu obje-

objecti, in se tamen est absolutus respectu delectationis per cognitionem præsentis circa tale objectum. Neque tum opus est addere, an actus circa objectum fuerit absolutus, an conditionatus. *Aversa q. 10. f. 10. §. secundo.*

§. 11. Si quis concupièrit mulierem, non re- 1033
flectens ad conditionem illius, an nempe esset libera, an conjugata, an voto adstricta, an conjuganea, si nullam habuit advertentiam ad has circumstantias personæ, satisfacit dicendo, desideravi fornicari cum una: Si dubitet, an adverterit saltem confusè, videndum est, qualis fuerit antecedens comparatio animi, nam si solitus est abhorre ab adulterio, sacrilegio, incestu, præsumi potest, quòd fuerit desiderium simplicis fornicationis, aut saltem non in illa specie, à qua solebat abhorre. Si solebat sine discrimine concupiscere quaslibet, censeri debet reus omnium, quia aliquo modo advertit, & animus erat ad omnia comparatus, unde accusare se debet de tali desiderio & de solita animi comparatione ad quaslibet personas. Quòd si persona erat talis, ut facile dignoscere- tur esse non conjugata, non est præsumendum de adulterio: si satis apparebat non esse voto adstricta, non est præsumendum de sacrilegio, quamvis enim hæc aliquando fallant, tamen communiter solet tantum causari concupiscen- tia conveniens tali personæ, quam refert species seu habitus exterior.

§. 12. Certum est omnem deliberatam effu- 1034
sionem seminis, quantumcunque parva sit, esse pollutionem & peccatum mortale, *Dicast. Gob. t. 10. n. 590.* Quòd si pollutio orta fuerit ex vehementi delectatione interna, confitens pol-

pollutionem non tenetur exprimere actum in-
ternum, quia hîc satis intelligitur, neque trans-
fert pollutionem ad aliam speciem. Si tamen
pollutio orta esset ex vehementi delectatione de
actu sodomitico vel fornicario, docet *Carden.*
debere addi inde ortam esse, quia respiceret no-
vum motivum notabiliter diversum. Addit *Spo-*
rer in Tyroc. Sacram. p. 4. n. 329. qui se ipsum
polluens imaginatur sibi aliam personam car-
naliter dilectam, etiam morosè solùm se dele-
ctando in imaginatione ipsius quasi peccantis
secum, attamen absque desiderio, teneri hoc ex-
plicare in Confessione.

1035

§. 13. Non est opus in Confessione dicere,
quo instrumento vel quâ re mediante procura-
ta sit pollutio: Quod verum est, quamvis fieret
cum statua vel foemina mortua, quia maneret
sola mollities, nisi simul esset affectus ad perso-
nam vivam, tum enim simul esset desiderium
fornicandi. E contrâ si pollutio procuraretur per
alterum hominem liberè cooperantem, hoc
addi debet, tum propter cooperationem ad al-
terius peccatum, tum quia communiter fiet ex
affectu ad talem hominem, ideoque erit in-
choata copula fornicaria, sodomitica, adulte-
rina vel incestuosa, prout erit status & conditio
personæ. Et hinc etiam quando pollutio pro-
curatur mediante bestiâ, censeri debet inchoa-
ta bestialitas: quod si nullus fuisset affectus ad
copulam cum tali persona vel bestia, *Caj.* pu-
tat non esse opus in Confessione addere de hoc
vel isto modo causatæ pollutionis, quia vide-
tur manere sola mollities, quod *Dicast.* & *Dian.*
p. 7. r. 12. R. 15. dicunt esse probabile, attamen
cum *Sporer* n. 331. concludunt probabilius esse,
pro

pro praxi, quòd sit addendum, quia pollutio sic procurata de se videtur esse inchoatio copulæ cum tali persona vel bestia, quod consequenter dicunt iidem auctores de procuratione pollutionis circa corpus hominis dormientis vel non utentis ratione, quamvis nulla intenderetur copula.

§. 14. Qui causavit pollutionem in altero, 1036
tenetur addere, an hic alter fuerit persona conjugata, sacra, sibi cognata, quia tum contraxit malitiam adulterii, sacrilegii, incestus, uti dictum est n. 987.

§. 15. Qui habet votum Castitatis & causat 1037
in alio pollutionem, tenetur explicare suum votum: quod certum est, si causet tactu vel aliâ simili actione externâ de se repugnante Castitati; si autem causet tantum consilio vel mandato, putant *Sanch. Caram. Dicast.* d. 9. n. 326. non esse opus aliquid dicere de voto; sed oppositum tenendum est, secundum dicenda n. 1064.

§. 16. Quæ specialiter, notabiliter repu- 1038
gnant honestati naturæ rationalis, uti sunt pollutionem facere in os alterius, (quod peccatum apud *Dianam* p. 6. t. 12. R. 7. vocatur irruminatio) osculari partes pudendas ejusdem vel diversi sexus & similia, habent specialem malitiam in Confessione explicandam, quia supra modum indecentia sunt & dehonestant ac deprimunt dignitatem naturæ rationalis infra conditionem etiam bestialem.

§. 17. Qui commisit fornicationem, non 1039
satisfacit dicendo se cum soluta commisisse grave peccatum contra Castitatem, uti constat ex hac prop. 25. ab *Alex. VII.* damnata, *Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit Confessionis*

Tom. VI.

P P

præ-

praecepto dicens, commisi cum soluta grave peccatum contra Castitatem. Ratio autem est, quia fornicatio non tantum est intrinsecè mala, uti undecim optimis argumentis demonstrat *Cardenas* in 2. crisi. diff. 29. c. 2. & seqq., sed etiam distinguitur specie ab omni alio peccato contra Castitatem, uti fusè probat *Mendo* diff. 5. q. 11. Potestque etiam videri *Du Bois* ad prop. 25. ab *Alex. VI.* damnatam. Et contrà tamen homo liber fornicatus cum persona libera, satisfacit dicendo se semel habuisse copulam illicitam, non exprimendo personam, cum qua, hoc ipso enim quòd non exprimat speciem majoris malitiæ, intelligitur saltem species minoris. Similiter qui dicit se fornicatum, non tenetur addere tactus aut commotiones spirituum genitalium, quia cum hæc ordinentur ad copulam, hac explicatâ intelliguntur; non autem pollutio seu profusio seminis extra vas muliebre, si fortè contigerit, cum illa non ordinetur ad copulam, sed potius sit contra finem illius, cum impediat generationem.

1040 §. 18. Qui fornicatus est cum tribus diversis, vel et cum una, satisfacit dicendo, se ter fornicatum, nec teneur dicere, an fuerit una, an plures, an fuerint meretrices, an aliæ, dummodo non sit cooperatus ad impediendam generationem, *Bonac. Tamb.* in Decal. l. 7. c. 1., ubi notat, si Confessarius interroget, an cum una, an cum pluribus, debere aperiri, quia posset esse occasio proxima relabendi, quando sæpius cum una fecisset.

1041 §. 19. Si Confessarius poenitentem suam sollicitaverit in Sacramento vel paulò post, aut quia ex Confessione advertit facilem ad peccan-

randum, (etiam extra luxuriam, inquit *Dicast.* au. 601.,) aut ideo cœpit in eum finem agere familiarius, quia erat Confessarius, aut si munus Confessarii assumpserit in eum finem, ut occasionem habeat ad talia, additur species sacrilegii in Confessione explicanda, quia hoc cedit in gravem irreverentiam Sacramenti, *Dicast.* d. 9. dub. 13. Si autem nihil horum adfuerit, & Sacerdos fornicetur cum filia Confessionis, *S. Th.* *Sat. Sanch.* & alii 15. gravissimi Authores, quos refert & sequitur *Aversa* q. 16. s. 14. adhuc dicunt contrahi novam speciem malitiæ, quia Jus Canonicum vocat quoddam adulterium vel incestum, & re ipsâ videtur esse species irreverentiæ & sacrilegii in Sacramentum: E contra esse simplicem fornicationem, ac posse taceri, quod fuerit filia Confessionis, docent *Ledes.* *Vasq. Sa.* *Bonac. Fill.* *J. Sanch.* *Pontius*, *G. Hurt.* *Ochag.* *Dicast.* *Tamb.* *Dian.* p. 1. t. 7. R. 12. *Lugo* d. 16. à n. 351. & alii, quia ex Confessione nulla oritur cognatio spiritualis, uti certum est, nec apparet, cur censeatur fieri irreverentia Sacramento jam præterito, cum peccatum non habeat respectum ad illud. Utraque sententia est probabilis, prima est conformior Juri Canonico, sed secunda videtur ex ratione probabilior.

§. 20. An prima fornicatio vel pollutio tol- 1042
lens virginitatem distinguatur specie ab alia, disputant Authores: in puella distinguunt negant multi cum *Dian.* R. 11. In masculo autem etiam plerique negant cum *Sanch. Con. Tamb.* *suprà*, unde *Lugo* n. 218. *Bonæspei* de act. hum. d. 5. nu. 17. *Stoz.* l. 1. p. 1. n. 50. *Ills.* n. 84. absolutè dicunt in nemine distinguere, nisi per violentiam, dolum,

dolum, aut fraudem defloraretur virgo, quia ubique est contra Castitatem tantum, uti omne etiam primum furtum est tantum contra justitiam. E contra S. Tho. Bonac. & alii dicunt distinguere specie, ideoque addi debere in Confessione, quia prima specialiter opponitur virginitati, quæ videtur specialem habere honestatem à Castitate in communi distinctam, ideoque specialem in cælo obtinebit corollam: hinc Fill. t. 30. nu. 72. & 74. tenet tanquam probabilius te teneri in Confessione exprimere, si tu vel illa, cum qua peccasti, fuerit virgo. Mendo d. 5. à n. 70. utramque sententiam bene discutit, & quamvis inclinet in affirmativam, meritò dicit utramque esse practicè tutam, possuntque videri etiam Dicast. à n. 427. & Lugo suprà, qui sententias circa hoc plures earumque rationes accuratè refert.

1043 §. 21. Henriq. Fill. & alii, in quorum sententiam inclinat Mendo d. 5. q. 8. rem utrimque fuisse discutiens, putant, si virgo sub potestate parentum constituta defloretur, etiamsi consentiat, fore speciem stupri, quia fit specialis injuria in parentes, qui læduntur in honore & bonis, eò quòd cogantur augere dotem filiae vel semper innuptam alere: E contra Sanch. De Matr. l. 7. d. 14. plures referens dicit esse tantum simplicem fornicationem, negatque fieri cuiquam injuriam, nam virgo est in tantum domina sui corporis, & violator ipsius non nisi indirectè & per accidens lædit honorem vel causat damnum parentibus.

1044 §. 22. Henriq. Sanch. Less. Lugo n. 336. Aversa q. 10. s. 9. dicunt fornicationem aut sodomiam hominis baptizati cum non baptizato differre specie

specie ab illis, quæ fiunt inter duos baptizatos, tum quia videtur fieri irreverentia Baptismo, cuius character semper manet, tum etiam quia sicuti prohibito Matrimonio inter consanguineos, censetur etiam ex motivo honestatis erga conjunctos copula inter illos esse specialiter prohibita, ita etiam cum prohibeatur Matrimonium hominis baptizati cum non baptizato, censeri debet ex eodem motivo reverentiæ erga Religionem Christianam prohibita copula inter tales: Nihilominus sententiam oppositam absolutè probabilem esse asserunt *Diana* p. 3. t. 4. R. 138. *Tamb. Stoz* suprà, nam licet Ecclesia in reverentiam Baptismi prohibeat Matrimonium illorum, non ideo specialiter prohibet copulam, uti nec cohabitationem aut colloctionem. *Nec refert*, quòd contra illud peccatum statuatur gravissimæ pænæ, nam inde tantum potest argui esse majorem malitiam vel indecentiam, sed non ideo novam peccati speciem; sicuti in homicidium proditorium, quod ex insidiis & cum fraude fit, statuuntur graviores pænæ, neque tamen ideo distinguitur specie à non proditorio. Et hanc quoque sententiam docent plures apud *Dianam* & *Mendo* q. 26. qui meritò tenent primam, refertque *Mendo* rationes pro utraque.

§. 23. Si quis impotens, frigidus vel Eunuchus 1045
tentet fornicari, duplex committit peccatum, alterum fornicationis attentatæ, alterum contra naturam, quia non potens obtinere finem copulæ frustra provocat utrumque semen, *Henriq. Less. Dian. Lugo, Sanch. l. 9. d. 19. num. 8.* *Aversa* suprà, *Stoz* n. 53. contra *Fill.* Idem probabilius dicit *Dicast.* n. 374. de marito, qui non

posset verum semen effundere, quidquid contradicat *Sanch.*, nam etiam videtur esse contra naturam, quia similiter nequit obtinere finem copulæ; neque hoc est per accidens, uti in homine sene, qui habet verum semen, sed hoc est per se ob defectum seminis per se ad generationem requisiti.

1046 §. 24. Multi cum *Bonac. & Sanch.* in Decal. l. 1. c. 6. n. 14. probabilius dicunt contra *Vasq. Lug.* nu. 142. & alios, quod is, qui alterum sollicitat ad fornicandum, teneatur addere se fuisse sollicitatorem, quia additur nova species contra charitatem, eò quod alterum inducat in ruinam spiritualem, secundum dicta n. 984. Quod si sollicitaveris ad opus, quod tamen non fecisti, vel prius fecisti diu post, omnes docent peccatum sollicitationis distinguì ab opere & esse speciatim explicandum.

1047 §. 25. Stuprum specie differt à simplici fornicatione, quamvis enim eidem virtuti Castitatis opponantur, tamen cum stupro est conjuncta violentia, quæ simul est contra justitiam, non item cum simplici fornicatione. Putat quidem *J. Sanch.* d. 29. n. 7. stuprum illatum non virgini non mutare speciem, & pro ea sententia citat multos, sed rectè contradicunt *S. Tho.* & alii, manet enim oppositum justitiæ.

1048 §. 26. Raptus, cum adjunctam habeat abductionem, specie differt à stupro: Quod si puella rapta postea ex gravi timore invita consentiat in copulam, rapiens adhuc contrahit malitiam raptûs, & consequenter etiam rapta, in quantum raptoris peccato cooperatur, secundum communem doctrinam de scandalo & cooperatione, deberet enim potius mortem præ-

præligere quàm sic cooperari, alioquin virgo
occidenda, si non consentiret in fornicationem,
posset consentire & dicere, potius me viola
quàm occidas, quia violatio est minus peccatum
quàm occisio, hoc autem nemo dicet, uti rectè
Dicist. à n. 445. contra Sanch.

§. 27. Si abducatur sponsa de futuro, vel 1049
etiam de præsentis, & fiat ad finem ineundi Ma-
trimonii, quamvis fortè repugnent parentes,
non est raptus, quia non est abductio ad id,
quod est illicitum, *Fill. tr. 30. c. 6.*

§. 28. Qui incipit & non absolvit copulam, 1050
debet id explicare, quia est fornicatio in affectu
tantum, & re ipsa solum tactus impudicus, unde
satisfacit dicendo, volens fornicari feci turpem
tactum. Quòd si præterea voluntariè dispergat
semen, præter tactum erit pollutio, quam ex-
primere debet in Confessione, *San. h. Tamb.*
in Decal. l. 7. c. 7 §. 2. Si quis autem seriò mu-
tata voluntate & nolens peccare, se retrahat à
copula, aut sentiens semen decisum nihilomi-
nùs verà pœnitentià ductus non coëat sicque
dispergatur semen, *Leß. Sanch. De Matr. l. 9. d.*
19. n. 7. Diana p. 3. t. 4. R. 227. dicunt non pec-
care, quia tenetur non habere copulam nec
continuare voluntatem coeundi, & quod semen
dispergatur, dum se retrahit, per accidens
est; si enim peccaret sic se retrahendo, ergo non
peccaret complendo fornicationem, quod
nemo dicet: Aliud est de conjugē, qui dum
sentit semen decisum, tenetur infundere in vas
naturale, id enim ipsi licitum est, ideoque te-
netur inceptam copulam perficere, ne semen
perdat.

§. 29. Qui habet delectationem internam, 1051

v. g. de sodomia, & ideo fornicatur; debet se accusare de delectatione: ex sodomia, quia cum fornicatio fiat ex illo motivo, participat illius malitiam, *Vasq. Salas, Castrop. Dicast.* num. 624. Si tamen ad fornicationem moveretur ex sola delectabilitate copulæ cum conjugata vel consanguinea, non teneretur hoc addere, quia injuria conjugis vel violatio consanguinitatis non movet ad delectationem veneream, ideoque non continet motivum delectationis venereæ, *Carden. suprà*, & colligitur ex dictis num. 1024.

1052 §. 30. Si conjux tantum delectetur de copula cum aliena, aut habeat solas delectationes morosas, *Hurt. Arr. Verric. Boss. Dian.* p. 9. t. 6. R. 4. negant teneri addere se esse in conjugio, quia quando sistitur in delectatione, non videtur lædi jus alterius conjugis: E contra *Vasq. Bonac. Sal. Sanch. Castrop. Lugo, Mendo* d. 5. q. 13. *Dicast.* n. 634. *Illf. tr.* 4. d. 1. n. ult. probabilius dicunt debere addi, tum quia fides Matrimonii exigit, ut conjux nequidem mentem sive cogitationem simplicem ponat in alio, mutuò enim sibi tradunt non tantum corpora, sed etiam animos: tum quia saltem motus venerei, quos causat interna delectatio, sunt contra jus alterius conjugis. Quòd si conjux delectetur copulâ cum soluta & inde commotus habeat actum conjugalem, non satisfacit dicendo se habuisse quandam delectationem veneream internam, sed dicere debet se ex illo motivo habuisse actum conjugalem, hic enim infectus est malitiâ illius motivi, & ab eo participat speciem fornicationis: E contra tamen si delectatio interna fuisset de copula cum aliena conjugata, non

non esset opus exprimere circumstantiam conjugatæ, quia hæc injuria facta conjugui per se non movet, *Carden.* Addit *Sanch.* De Matr. l. 9. d. 17. n. 6. si conjux in actu conjugali cum sua se morosè delectet in alia velut præsentem, etiam addi speciem adulterii. Similiter qui accedit ad suam uxorem putans se accedere ad alienam, committit adulterium, non quidem realiter, sed objectivè, *Burgh.* cent. 1. casu 70.

§. 31. Qui peccat cum conjugata, etiam consentiente marito, committit adulterium, ut constat ex hac 50. prop. ab *Inn.* XI. damnata: *Copula cum conjugata consentiente marito non est adulterium, adeoque sufficit dicere se esse fornicatum.* Ratio dabitur n. 1054.

§. 32. Si conjux invito conjuge peccet cum altero, peccat contra fidem Matrimonii & contra justitiam, cum sit violatio obligationis ortæ ex contractu: præter hoc docent *Less.* *Lugo* De just. d. 8. f. 1. n. 6. & alii etiam peccari alio peccato injustitiæ, in quantum violatur jus, quod conjux habet in corpus conjugis, hinc si conjux peccarit conjuge consentiente, putant hi Auctores debere hoc addi, sed *Carden.* in 2. crisi d. 30. c. 3. a. 2. probabilius docet non committi duas species injustitiæ, adeoque non esse opus addere, an alter conjux consenserit necne, quia illa species peccati, per quam uxor peccat contra fidem Matrimonii, est ipsamet injuria mariti, quia obligatio uxoris non est præcisè ad non violandam fidem statûs, cum non contraxerit cum statu, sed ad non violandam fidem datam marito, prout subest tali statui, neque juri illi potest maritus efficaciter cedere, sicuti Clericus non potest efficaciter cedere

juri, ne percutiatur aut ne trahatur ad laicum tribunal.

1055. §. 33. Si conjugatus peccet cum conjugata, est duplex adulterium, unum, quo peccat in propria persona, violando jus suæ conjugis, alterum quo cum alia cooperatur, & simul alterius mariti jus violat, hinc status utriusque debet exprimi, *Azor, Less. l. 4. c. 4. n. 77. Fill. tr. 30. n. 89. Bonac. De Matr. q. 4. p. 15. n. 5. Lugo d. 17. n. 258. Dicast. d. 9. à n. 270. Steph. tr. 1. d. 5. n. 31. contra Ferrant. Burgh. cent. 1. casu 70. & alios apud Mendo d. 5. q. 22.*

1056. §. 34. Si conjux cum soluta exerceat sodomiam, oscula, tactus, aut si committat bestialitatem, tenetur explicare se esse conjugem, quia per illa fit injuria conjugis; imò si vir cum propria uxore exerceat sodomiam, uterque peccat duplici peccato adulterii, quia neuter servat alteri suum corpus castè, quod spectat ad fidem Matrimonii, neque debet alteruter dicere se exercuisse sodomiam cum conjugata persona, sed debet dicere cum suo viro vel cum uxore sua, quia dicendo cum conjugata, significaret se alteri conjugis fecisse injuriam, quod verum non est, quando cum suo vel sua fecit, *Sanct. d. 18. n. 4. & 5.*

1057. §. 35. Quamvis Matrimonium inter fideles sit elevatum ad rationem Sacramenti, quod Sacramentum exigit servari fidem conjugis, non ideo omne adulterium est sacrilegium, uti dicitur n. 1120.

1058. §. 36. Si sponsus vel sponsa peccet contra fidem in sponsalibus datam, *Covarr. Megala, Diana p. 1. t. 7. R. 5. & p. 3. t. 4. R. 67. Pontius De Matr. l. 12. c. 6. n. 8. Bonaspei De pecc. d. 5. n. 25. ll.*

n. 85.

n. 85. & alii probabiliter dicunt non mutari speciem, nec opus esse id exprimere in confessione, quia per sponsalia necdum traditur jus in corpus, ergo non peccatur contra iustitiam; & sicuti qui vovit se ingressurum Religionem, si fornicetur, non tenetur explicare votum, quia per promissionem Religionis nondum contraxit obligationem castitatis, ita & hic. Oppositum tenent etiam probabiliter *Az. Mol. Rebell. Cón. Dicast. n. 375. Stoz l. 1. p. 1. n. 52. Aversa q. 10. f. 9. §. Aliqui. Sporer De Matr. n. 361.* quia agitur contra jus, quod mutuò habent, ne, excepto ingressu in Religionem, agatur aliquid contra executionem factæ promissionis. Si tamen Titius Matrimonio Cajæ promisso, vel uxorem occidat vel cum Caja adulteretur, ac post mortem uxoris suæ pergat peccare cum Caja, non ideo accedet nova species, sed erit simplex fornicatio, quia quamvis inter eos sit impedimentum dirimens, tamen hoc indutum est purè in pœnam delicti & non ex motivo diversæ honestatis vel virtutis, *Sanch. Less. Fill. t. 10. p. 2. c. 1. n. 45. Diana p. 3. t. 4. R. 140.*

§. 37. Sacrilegium in hac materia contrahitur, vel ratione personæ sacrae, quæ peccat aut cum qua peccatur, vel ratione rei sacrae, quâ quis hic abutitur, vel ratione temporis, actionis aut loci sacri, de quibus jam ordine dicam. 1059.

§. 38. Non est opus explicare, an persona 1060.
sacra sit Sacerdos an tantum subdiaconus, sed satis est dicere, habere sacrum ordinem, uti cum communi *Aversa §. Rursus contra Fagund.* qui putat exprimi debere statum saltem Episcopi aut Generalis in aliquo Ordine. Neque opus

opus est exprimere, an persona illa semel tantum an pluries castitatem voverit, *Dicast.* d. 9. à n. 315. *Stoz* n. 50. Neque an votum sit simplex an solenne, utrumque enim virtutem religionis æquè respicit, *Sanch.* De Matr. l. 7. d. 27. n. 40. *Castrop.* De peccatis d. 3. p. 3. n. 11. *Aversa* suprà. *Dicast.* à n. 306. *Steph.* tr. 1. d. 5. num. 58. *Stoz* suprà.

1061. §. 39. Si quis in susceptione sacrorum Ordinum noluisse vovere castitatem, adhuc committeret sacrilegium peccans contra castitatem, quam Ecclesia tali præcipit ob reverentiam sacrorum ministeriorum, ita ut observatio castitatis ex vi præcepti Ecclesiæ ponatur in materia religionis, secundum dicta l. 1. n. 626.

1062. §. 40. Si Sacerdos simul & Religiosus peccet contra castitatem, *Sot.* & alii putant esse duplex sacrilegium, ideoque teneri aperire, quòd sit & Sacerdos & Religiosus, sicuti qui die festo non audit Missam, quo etiam vovit audire, tenetur utramque circumstantiam addere, quamvis & præceptum Ecclesiæ & votum sint ex eodem motivo religionis. E contra *Sanch.* n. 14. & 30. aliique dicunt esse unicum sacrilegium, ideoque posse alterutram circumstantiam tacere. *Amicus* d. 18. n. 26. sic distinguit, si obligatio castitatis annexa Ordinibus sit ex præcepto Ecclesiæ, tenet cum *Soto*, si autem sit ex voto, tenet cum *Sanch.*, sed sententia *Sanch.* videtur esse absolute probabilior, quamvis enim obligatio illa esset ex præcepto Ecclesiæ, tamen esset ex eodem motivo religionis, ex quo fuisset votum, cuius defectum supplet illud præceptum, si ordinandus fortè vovere nolit.

1063. §. 41. Si obligatus voto castitatis peccet cum alio

alio obligato eodem voto, v. g. Religiosus cum Religiosa, debet explicari status utriusque, quia sunt duo specie peccata peccare in propria persona contra votum suum, & cooperari cum alia persona ad frangendum votum suum, ita cum aliis *Lugo d. 16. n. 258.*

§. 42. Si quis voto castitatis obligatus alium voto non obligatum inducat ad peccatum contra castitatem, *Arr. Caram. Pelliz. Tamb. Sanch. in Decal. l. 5. c. 6. n. 10. Dicast. n. 326. Steph. tr. 1. d. 5. n. 58. Stoz n. 53.* negant peccare peccato sacrilegii contra votum, quia vovit tantum castitatem propriam, nec intentio voventis videtur se extendere ad castitatem alienam. E contra *Carden. in 1. crisi d. 36.* & alii putant peccare etiam peccato sacrilegii contra votum suum, ideoque teneri hoc manifestare in confessione, quia castitas prohibet, ut nihil directè contra se procuretur, secundum dicta n. 984. ergo inducendo peccavit contra castitatem, quam vovit, ergo peccavit contra votum. Et consequenter etiam dicendum est, si ille, qui non habet votum castitatis, inducat habentem illud votum ad peccandum contra castitatem, istum inducentem peccare, non tantum contra castitatem, sed etiam contra virtutem religionis, quæ eum obligabat, ut neminem induceret ad transgressionem suam.

§. 43. Si Novitius religiosi Ordinis peccet contra castitatem, non tenetur manifestare se fuisse Novitium, quia nulla species accedit, donec voverit, *Dian. Lugo, Aversa, Tamb. Dicast. n. 325. Stoz supra contra Llamas.*

§. 44. Contrahitur sacrilegium, si quis re consecratâ vel benedictâ utatur ad turpitudines, item

item si verba sacra ac præsertim sacra scripturæ applicet rebus obscœnis.

1067. §. 45. Non est gravis irreverentia, si quis fornicetur habens sacras Reliquias ad collum pendentes, *Fill. tr. 30. n. 129. Lugo num. 513. Bonaspei n. 129.* Agnoscunt tamen in hoc irreverentiam *Lugo, Dicast. n. 719. & alii.* Veniale esse putant *Aversa q. 10. f. 10. Loth. tr. 24. a. 3. & alii.* Imò *Homob.* suadet eas deponi etiam in congressu maritali, sed in hoc melius contradicunt alii, quia hic congressus nihil mali continet, sed potest esse actus virtutis. Hoc rectè dicunt *Lugo n. 513. & Dicast. supra,* fore mortale, si quis portans Eucharistiam exercent actum venereum.
1068. §. 46. Circumstantia temporis sacri, v.g. quòd carnaliter pecces die Veneris sancto vel die communionis, secundum dicta n. 963. non addit speciem sacrilegii, *Lugo n. 525. Dian. p. 1. t. 6. R. 32.* Foret tamen irreverentia mortalis etiam in confessione explicanda, si quis die Veneris sancto exhiberet turpes comœdias, *Lugo n. 524.* qui idem dicit cum *Aversa f. 11. & Bonaspei n. 133.,* si quis statim post lectam Missam vel post sumptam Communionem iret ad fornicandum.
1069. §. 47. *Sylvius & alii* affirmant, *Dian. p. 6. t. 7. R. 39.* & alii negant contrahi speciem sacrilegii, si quis concupiscat mulierem sub oratione, v.g. sub recitatione Horarum, sed de hoc videri possunt dicta l. 4. n. 1348., nam probabilius est non esse saltem mortale in ratione sacrilegii. Dicunt tamen multi fore sacrilegium mortale, si concupiscat, dum celebrat, dum communicat, dum adhuc apud se habet sacras species, dum

dum fert vel distribuit Eucharistiam, uti habet *Lugo* d. 16. n. 513. ; aut etiam si statim post Communionem vel Missam lectam, uti habet *Sporer* n. 404. De omnibus tamen non audent absolute asserere *Tamb.*, sed dicit advertendum esse, in quibus casibus secundum iudicium prudentum gravis & quidem peculiaris irreverentia censeatur inferri Christo.

§. 48. Si pollutio fiat in templo & sit occulta, *Vasq. B. Pontius, M. Perez, Casp. Caram. Dian. p. 7. t. 11. R. 31. Burgh. cent. 3. casu 58. & alii* negant esse sacrilegium, quia malitia sacrilegii ratione loci non videtur contrahi nisi propter infamationem & violationem loci sacri, quæ non causatur, si pollutio sit occulta. *Et contra Suar. Sanch. Bonac. Lugo, & Dicast. d. 9. n. 651. Bonaspei d. 5. n. 91. Steph. n. 56. Mendo d. 5. n. 49. alique plures apud Dian. p. 1. t. 7. R. 26.* probabilius dicunt esse sacrilegium & in confessione addendum, quia si publicaretur, templum esset pollutum, ergo signum est, quod ab initio factum sit aliquid contra reverentiam loci sacri, ideo enim Ecclesia post publicationem prohibet ibi legi Missas, quia locus ille dehonorus est. Et quod dictum est de pollutione, dicunt Authores secundæ sententiæ contra Authores primæ etiam de copula illicita, quamvis occulta, in loco sacro commissæ. Putat autem *Zerol.* per locum sacrum hic intelligi etiam sacristiam, sed contradicunt *Azor & Diana p. 3. t. 4. R. 166.* quod magis valet de campanili, est enim minus sacrum: imò nec intelligitur oratorium privatum sine Episcopi auctoritate erectum, *Ills. n. 102.*

§. 49. Copula conjugal in loco sacro facta, *1071.*
secun-

secundum *Caj. Palud. Tolet.* & alios est sacrilega, quia Ecclesia eam prohibet ex motivo religionis. Secundum *Vasq. Sa* & alios non est sacrilega, quia Ecclesia videtur tantum prohibere illam, quæ est de se illicita; sed *Castrop. Diana* p. 1. t. 7. R. 19. *Aversa* q. 10. f. 11. melius distinguunt, si enim sit necessaria, v. g. ob periculum incontinentiæ, quando conjuges cogantur diu remanere in templo, non est sacrilega, nec illicita; si autem non sit necessaria, probabilius videtur esse illicitam & sacrilegam, quia est in grave vilipendium loci sacri.

1072 §. 50. Probabile est quidem, quod oscula, tactus, aspectus, turpiloquia, etiam publice facta in loco sacro, non habeant rationem sacrilegii, ideoque opus non sit dicere esse ibi facta, uti tenent *Sanch. Aversa* & alii cum *Diana* R. 25. illorum tamen ratio, nempe quia per ista non polluitur Ecclesia, nihil probat, uti constat ex dictis n. 1070. hinc dicendum est tunc tantum per hujusmodi actiones externas contrahi malitiam sacrilegii, quando cum magna Ecclesiæ irreverentia fiunt, uti si quis meretricem ante Altare publice tangeret impudicè, si quis turpem comœdiam in templo exhiberet &c. *Suar. Bonac. Lugo, Dicast. Tamb. Steph.* n. 61. *Mendon.* 60. Addit *Gobat* in *Quin.* t. 5. c. 49. si quis turpem cantionem vel melodiam, quam populus sciret convenire rebus turpibus, inferret officio divino aut publice in templo caneret, quia cultus Dei per hoc graviter in honoraretur.

1073 §. 51. Desideria, oscula, tactus, fornicatio, sodomia & similia externa, si fiant circa consanguineas vel affines, addunt speciem incestus

contra reverentiam conjunctis debitam, unde
 qui consanguineam suam turpiter attigit, non
 satisfacit dicendo, attigi aliquam turpiter, sed
 addere debet fuisse consanguineam. Probabile
 autem est incestum cum consanguineis non
 differre specie ab incestu cum affinibus vel cum
 conjunctis cognatione legali, scilicet per ado-
 ptionem, uti ex *S. Tho.* docent *Caj. Tamb. Lugo*,
d. 16. n. 313. Dian. R. 31. quia semper peccatur
 contra reverentiam conjunctis debitam, & vi-
 detur esse perinde, unde oriatur illa conjun-
 ctio. Contradicunt tamen etiam valde proba-
 biliter *Vasq. Dicast. d. 9. n. 272. Bonaspei De acti-*
bus hum. d. 5. n. 20. Alf. n. 83. quia reverentia
 debita ob intrinsecam sanguinis participatio-
 nem videtur esse notabiliter diversa, hanc au-
 tem exigit consanguinitas & non affinitas, quæ
 tantum extrinsecam conjunctionem habet.

§. 52. *Fill.* alique multi cum *Dian.* supra 1074ⁿ
 docent incestum in uno non differre specie ab
 incestu in alio quocunque gradu, v.g. incestum
 cum matre sua non differre specie ab incestu cū
 neptre, ideoque in omnibus satisfieri, si dicatur,
 commisi incestum, quia in his omnibus etiam
 videtur eadem deformitas inveniri, scilicet
 actio contra reverentiam conjunctis debitam,
 quod autem sit major vel minor conjunctio,
 videtur tantum posse graviolem malitiam re-
 fundere, non autem specie distinctam: Sed mul-
 ti alii cum *Dicast.* supra longè probabilius con-
 tradicunt, tum quia incestus in primo aut fortè
 etiam in secundo gradu repugnat juri naturæ,
 non item in aliis gradibus, in quibus ideo tan-
 tum est incestus, quia ex motivo talis reveren-
 tiæ prohibetur; tum etiam quia alia debetur

Tom. VI.

Qq

reve-

reverentia matri quàm nepti; hinc infert *Bona-
spei* num. 19. debere explicari, an fuerit cum a-
via, matre, sorore, vel filia; item an cum matre,
an cum noverca; item an cum noverca patre
vivente, an mortuo, nam patre vivente est præ-
terea contra pietatem. Non est ramen opus di-
cere, an fuerit cum proavia, quia similis tantum
videtur huic & aliis consanguineis deberi reve-
rentia.

1075 §. 53. Si sponsus cognoscat consanguineam
suæ sponsæ, probabilius videtur esse incestum,
quia talis copula specialiter ob reverentiam
conjunctis debitam prohibetur ab Ecclesia ideo
ponente impedimentum dirimens ex motivo
publicæ honestatis, *Tamb. Lugo* n. 331., quod
Oviedo De pecc. contr. 5. n. 78. rectè restringit
ad primum gradum.

1076 §. 54. Si Titius fornicatus sit cum Caja &
postea fornicetur cum Cajæ consanguinea in
tertio gradu, aliqui apud *Sanch. De Matr.* l. 7. d.
67. n. 7. putârunt esse incestum, quia licet *Trid.*
sess. 24. De Ref. Matr. c. 4. sustulerit ab eo pec-
cato impedimentum, non ideo sustulit affinita-
tem, cum enim tale decretum sit correctorium,
non operatur ultra verba: Sed *Sanch.* n. 8. rectè
dicit oppositum sibi esse certum, tum quia ideo
ab his vel illis committitur incestus, quia for-
nicatio fit ab illis, inter quos prohibetur Ma-
trimonium, non prohibetur autem inter Ti-
tium & istam consanguineam Cajæ, tum etiam
quia si ratio Adversariorum valeret, ergo ad-
huc esset incestus, si peccaretur cum conjuncta
etiam in septimo gradu, quia olim erat impe-
dimentum; imò sicuti datur affinitas ad gradus
etiam remotiores in infinitum, ita & daretur in-

incestus, quod nemo dicet. Et ideo Cap. Non debet, De consang. & affin. ubi agitur de contrahendo impedimento, dicitur, *Prohibitio copulae conjugalis quartum consanguinitatis & affinitatis gradum de cetero non excedat; si autem copula sit illicita, non excedit secundum.*

§. 55. Si Titius & Caja consanguinei in tertio gradu post obtentam dispensationem ad ineundum Matrimonium, sed hoc nondum inito, fornicentur, Maj. & Gallego dicunt esse incestum, quia non ideo sublata est consanguinitas, sed hac stante est tantum data potestas contrahendi Matrimonium: Oppositum tenet Sanch. n. 9. quia incestus non est, nisi ubi cum consanguinitate est prohibitio Matrimonii, sed posita dispensatione non est amplius prohibitio Matrimonii, ergo nec incestus.

§. 56. Incestus cum conjunctis cognitione spiritali proveniente ex Baptismo vel Confirmatione, distinguitur specie ab aliis incestibus, quia prohibetur ex motivo reverentiae debita Sacramento, ergo habet adjunctam malitiam sacrilegii, Sanch. De Matr. l. 7. d. 5. n. 9. Lugo n. 333. Necesse tamen non est dicere, an cognitio orta sit ratione Baptismi, an Confirmationis: Neque an peccaverit cum filia Baptismi, an cum ejus matre, quia cum sit contra eandem reverentiam debitam personis ratione Sacramenti conjunctis, manet una species.

§. 57. Qui commisit semel pollutionem, semel sodomiam, semel bestialitatem, non satisfacit dicendo, ter procuravi pollutionem, uti constat ex hac prop. 24. ab Alex VII. damnata, *Mollities, sodomia & bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infimae, ideoque sufficit dicere in confessione,*

ne, se procurasse pollutionem. Ratio autem est, quia licet opponantur eidem castitati, tamen modi oppositionis sunt notabiliter diversi, nam castitas, prout detestatur omne id, quod generationem impedit, sic opponitur molliciti: prout autem est conservativa reverentiæ erga parem sexum, & verecundiæ circa naturalem modum coeundi, sic opponitur sodomix: prout verò est impeditiva, ne affectus hominis erga homines licitus detorqueatur ad bestias, & sic quodammodo fiat bestialis, sic opponitur bestialitati.

1080 §. 58. In sodomia teneris dicere, an fueris agens, an patiens, cum enim agens habeat pollutionem, hæc addit novam speciem, *Tamb. Lugo* n. 243. *Mendo* d. 5. n. 188. contra plures id negantes cum *Diana* in *Compendio* v. *Sodomia*. n. 2. *Nec obstat*, quod patiens cooperetur pollutioni agentis, adeoque contrahat etiam ejus malitiam, nam sicuti pejerans & cooperans perjurio alieno contrahunt eandem malitiam, sic tamen ut cooperans contrahat malitiam tantum reductivè eandem & modo notabiliter diverso, qui debet exprimi in Confessione, ita etiam hic, agens enim contrahit primariò, patiens secundariò, *Dicast.* d. 9. n. 465.

1081 §. 59. *Cajet.* putat fœminam non teneri dicere, in qua parte sui corporis sodomita semen effuderit; sed probabilius est teneri, alioquin non explicat, an fuerit sodomia imperfecta nec ne, si enim fuerit effusio cum affectu ad præposterarum partes, erit sodomia imperfecta, si autem tantum ad explendam libidinem sine desiderio coitus & sine affectu ad partes præposterarum, erit tantum pollutio.

§. 60. Si duo mares ex affectu ad eundem 1082
 sexum permisceant corpora, *Grassius* putat non
 ideo fore sodomiam, dummodo semen non ef-
 fundant in vas præposterum, ideoque sufficere,
 si dicant se exercuisse mollitiem: Sed oppositum
 est tenendum, quàmvis enim non sit principalis
 illa sodomia, in quam feruntur speciales poenæ
 Ecclesiasticæ, rectè tamen docet *Tamb.* l. 7. c. 7.
 §. 2. esse sodomiam, non enim est sola mollities,
 cum hæc tendat ad explendam libidinem sine
 speciali affectu ad indebitum sexum, ergo est
 sodomia, qualem etiam foemina exercere pos-
 sunt, licet nequeant seminare in vas præposte-
 rum. Dicendum etiam est cum *Grass.* *Az. Silv.*
 contra *Dianam* p. 3. t. 4. R. 101., si duo mares
 cognati committant sodomiam, contrahi et-
 iam speciem incestus, quia est contra reveren-
 tiam conjunctis debitam.

§. 61. In bestialitate explicari debet, an facta 1083
 sit cum bestia mare vel foemella: & si cum foe-
 mella, an in vase naturali, an in præpostero,
 sunt enim diversæ deordinationes, uti probat
Mendo d. 5. q. 25. Non est tamen opus dicere,
 cum qua specie animalis, quia manet eadem
 malitia, siue fiat cum cane siue cum ove, *Mendo*
 n. 196. *Tamb.* §. 5.

§. 62. Quamvis coitus cum dæmone habentem 1084
 formam hominis reducat ad bestialita-
 tem, quia detorquetur affectus ad non homi-
 nem, tamen exprimi debet fuisse cum dæmone,
 quia simul est speciale peccatum contra virtu-
 tem Religionis habere commercium cum ma-
 ximo Dei & hominum hoste, *Tamb.* *suprà.*

Q146. Quomodo distinguenda sit species in pecca- 1085
 tis contra septimum & decimum præceptum. R. §. 1.

Q93

Qui